

ЗВІТ
ЗАВІДУВАЧА КАФЕДРИ ТЕХНОЛОГІЙ
СПЕЦІАЛЬНОЇ ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ,
Д.ПЕД.Н., ПРОФ. ДМИТРІЄВОЇ І.В.
ПРО ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ
ЗА 2018-2022 РР.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Кафедра технологій спеціальної та інклюзивної освіти (далі – ТСІО) створена у вересні 1975 року. Впродовж свого існування кафедра декілька разів змінювала свою назву: кафедра дефектології (1975-1993 рр.), кафедра методик корекційного навчання (1994-2013 рр.), кафедра технологій корекційної та інклюзивної освіти (2013-2017 рр.), кафедра технологій спеціальної та інклюзивної освіти (серпень 2017 р. – до теперішнього часу).

Кафедра входить до складу факультету спеціальної освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», має статус випускової та забезпечує підготовку здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня вищої освіти у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта, задіяна у реалізації ОП «Спеціальна освіта» та ОП «Логопедія. Олігофренопедагогіка» і є сучасним, інноваційним освітньо-науковим регіональним осередком професійного рівня у галузі корекційної педагогіки.

Штат кафедри складають науково-педагогічні працівники та навчально-допоміжний персонал, що становить 7 осіб, з них:

- 6 осіб – науково-педагогічні працівники;
- 1 особа – навчально-допоміжний персонал.

Загальний відсоток викладачів, які мають науковий ступінь складає 83%:

- докт. пед. н., проф. – 1 ос.;
- канд. пед. н., доц. – 3 ос.;
- канд. психол. н., доц. – 1 ос.

Штатний розпис кафедри ТСІО затверджений наказом ректора. До складу кафедри входять:

- 1) *Дмитрієва Ірина Володимирівна* – доктор педагогічних наук зі спеціальності 13.00.03 – корекційна педагогіка, професор;
- 2) *Гіренко Ніна Андріївна* – кандидат педагогічних наук зі спеціальності 13.00.03 – корекційна педагогіка, доцент;
- 3) *Іваненко Аліна Сергіївна* – кандидат психологічних наук зі спеціальності 19.00.08 – спеціальна психологія, доцент;
- 4) *Одинченко Лариса Костянтинівна* – кандидат педагогічних наук зі спеціальності 13.00.03 – корекційна педагогіка, доцент;
- 5) *Співак Людмила Анатоліївна* – кандидат педагогічних наук зі спеціальності 13.00.03 – корекційна педагогіка, доцент;
- 6) *Манько Олена Григорівна* – старший викладач;
- 7) *Івкова Ольга Михайлівна* – старший лаборант.

Віковий ценз викладачів: 30-45 р. – 1, 45-60 р. – 2, понад 60 р.- 3.
Керівництво кафедрою здійснює завідувач кафедри *Дмитрієва Ірина Володимирівна* (стаж науково-педагогічної роботи – 35 років).

Колектив кафедри ТСІО реалізує свою професійну діяльність згідно з затвердженими в установленому порядку функціональними обов'язками, режим роботи викладацького та навчально-допоміжного персоналу визначено відповідно до нормативних документів Університету. В основу діяльності кафедри покладено принципи професіоналізму, відповідальності, інноваційності та креативності. Стратегія кафедри у галузі освітньої діяльності передбачає пошук оптимального співвідношення європейських цінностей в спеціальній та інклюзивній освіті й вітчизняних традицій підготовки спеціалістів вищої кваліфікації, реалізацію принципів відповідності міжнародним стандартам якості освіти в поєднанні з постійним

процесом підвищення загальних і професійних компетентностей науково-педагогічних працівників кафедри. Основними факторами, які сприяють подальшому розвитку кафедри є зміцнення її потенціалу шляхом удосконалення структурно-функціональної організації, підвищення кваліфікації співробітників, поглиблення наукової та науково-методичної роботи та оптимізації освітнього процесу. Все це спрямоване на підготовку таких фахівців у галузі освіти, які мають бути підготовлені до розв'язання повсякденних життєвих і професійних завдань, здатні прогнозувати, планувати та реалізовувати власну професійну діяльність, управляти поточними ризиками та своєчасно реагувати на сучасні виклики для забезпечення стійкого розвитку і вдосконалення спеціальної та інклюзивної освіти в Україні.

Робота кафедри ТСЮ здійснюється відповідно до затверджених керівництвом ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» планів, які охоплюють навчальну, методичну, наукову та інші види робіт. Обговорення процесу виконання цих планів та інших питань діяльності кафедри здійснюється щомісячно на її засіданнях (всі протоколи засідань кафедри зберігаються в електронному вигляді).

Загальна інформація про кафедру розміщена в мережі Internet на відповідній сторінці офіційного сайту університету, яка постійно оновлюється.

2. ДІЯЛЬНІСТЬ КАФЕДРИ ЗА ОСНОВНИМИ НАПРЯМАМИ

Навчальна робота

Організація та проведення навчального процесу на кафедрі ТСЮ відбувається за денною та заочною формою організації навчального процесу і всіма видами навчальних занять (лекції, практичні заняття, індивідуальні консультації, самостійна робота, контрольні заходи, педагогічна практика, курсові роботи тощо) відповідно до навчальних планів освітніх програм.

*Перелік компонентів освітніх програм, які затверджено
за кафедрою технологій спеціальної та інклюзивної освіти*

	Компоненти освітніх програм (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики)	Шифр і назва спеціальності	Курс
1.	Спеціальна методика образотворчого мистецтва з основами артпедагогіки	016 Спеціальна освіта	1
2.	Спеціальна методика трудового навчання	016 Спеціальна освіта	2
3.	Основи теорії і методики виховної роботи <i>Особистісно-орієнтовний підхід у навчально-виховному процесі спеціальної школи</i>	016 Спеціальна освіта	2
4.	Психолого-педагогічні технології роботи з дітьми з розладами аутистичного спектра	016 Спеціальна освіта	2
5.	Професійна компетентність гувернера-дефектолога	016 Спеціальна освіта	2
6.	Спеціальна методика української мови та літератури	016 Спеціальна освіта	3
7.	Основи інклюзивної освіти <i>Корекційні технології інклюзивного навчання</i>	016 Спеціальна освіта	3
8.	Спеціальна методика української мови та літератури	016 Спеціальна освіта	4
9.	Спеціальна методика математики	016 Спеціальна освіта	4
10.	Спеціальна методика соціально-побутової орієнтації	016 Спеціальна освіта	4
11.	Спеціальна методика географії	016 Спеціальна освіта	4
12.	Спеціальна методика природознавства та побутової фізики і хімії	016 Спеціальна освіта	4
13.	Спеціальна методика історії України та курсу «Я у світі».	016 Спеціальна освіта	4
14.	Спеціальна методика української мови та літератури	016 Спеціальна освіта	1 магістр (1,10 роки навчання)
15.	Спеціальна методика математики	016 Спеціальна освіта	1 магістр (1,10 роки навчання)
16.	Сучасні педагогічні системи в спеціальній та інклюзивній освіті	016 Спеціальна освіта	2 магістр (1,10 роки навчання)
17.	Сучасні інформаційно-комунікаційні технології навчання дітей з інтелектуальними порушеннями	016 Спеціальна освіта	2 магістр (1,10 роки навчання)
18.	Технології навчання та виховання дітей із	016 Спеціальна освіта	2 магістр

	комплексними порушеннями, РАС, синдромом Дауна		(1,10 роки навчання)
19.	Спеціальна методика професійно-трудового навчання <i>Технології формування професійної компетентності вчителя-дефектолога</i>	016 Спеціальна освіта	2 магістр (1,10 роки навчання)
20.	Сучасні педагогічні системи спеціальної та інклюзивної освіти	016 Спеціальна освіта	1 магістр (1,4 роки навчання)
21.	Прикладний аналіз поведінки у роботі з дітьми з ООП <i>Спеціальна методика викладання дисциплін природничого циклу</i> <i>Психолого-педагогічний супровід та особливості роботи з родинами дітей з особливими освітніми потребами</i>	016 Спеціальна освіта	1 магістр (1,4 роки навчання)
22.	Системна допомога дітям з розладами аутистичного спектру	016 Спеціальна освіта	1 магістр (1,4 роки навчання)
23.	Сучасні інформаційно-комунікаційні технології навчання дітей з особливими освітніми потребами <i>Корекційні технології роботи з дітьми з комплексними порушеннями</i> <i>Корекційні технології альтернативної та допоміжної комунікації у роботі з дітьми з ООП</i>	016 Спеціальна освіта	2 магістр (1,4 роки навчання)
24.	Педагогічна практика в спеціальній школі в якості вихователя	016 Спеціальна освіта	2
25.	Педагогічна практика в початкових класах в якості вчителя	016 Спеціальна освіта	4
26.	Виробнича практична підготовка (в якості вчителя-дефектолога в спеціальних та інклюзивних закладах загальної середньої освіти)	016 Спеціальна освіта	2 магістр (1,4 роки навчання)
27.	Практика (асистентська)	016 Спеціальна освіта	2-3 курс аспірантури

28.	Ключові компетентності дефектолога	016 Спеціальна освіта	1 курс аспірантури
	<i>Професійно-педагогічна культура дефектолога</i>		
29.	Сучасні технології дослідження	016 Спеціальна освіта	2 курс аспірантури
30.	Інклюзивна освіта в Україні	016 Спеціальна освіта	3 курс аспірантура
31.	Інформаційні технології в спеціальній освіті	016 Спеціальна освіта	3 курс аспірантура
	<i>Інноваційні технології в спеціальній освіті</i>		
32.	Особистісно-зорієнтована спрямованість навчання і виховання у спеціальному навчальному закладі	016 Спеціальна освіта	3 курс аспірантура
	<i>Особистісний підхід у навчально-виховному процесі спеціальних закладів освіти</i>		

Полідисциплінарний характер кафедри ТСІО передбачає постійний пошук гармонізації взаємодії науково-педагогічних працівників, пошук методологічних і теоретичних засад, на яких кафедра цементується і розвивається як єдиний цілісний організм. Водночас кафедра є чутливою до новочасних тенденцій та інновацій в освітньому просторі, на який тією чи іншою мірою впливає перебіг соціальних процесів. Реакція кафедри на ці тенденції проявляється в різних формах залежно від вимог ОП, удосконалюючи таким чином зміст навчальних дисциплін.

До компонентів освітніх програм підготовлено авторські навчальні програми дисциплін, робочі навчальні програми, опорні конспекти лекцій, методичні матеріали до практичних занять, пакети контрольних завдань для перевірки ЗУН з навчальних дисциплін, дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів, критерії оцінювання загальних та фахових компетентностей здобувачів, тематику курсових та магістерських робіт, програми педагогічних практик та ін. Ці матеріали постійно оновлюються з урахуванням сучасних досягнень спеціальної та інклюзивної освіти,

готуються до видання нові навчально-методичні розробки та постійно поповнюється електронний бібліотечний фонд кафедри.

Форми навчання, які застосовуються у навчальному процесі

- лекції (презентації, бінарні лекції, лекції на основі застосування інтерактивних комп'ютерних технологій, проблемні лекції, гостьові лекції та ін.);
- практичні заняття (традиційні, прес-конференція, науковий семінар, семінар-аукціон, групова дискусія, моделювання і аналітико-рефлексивна діяльність, проєктна діяльність, використання ігрових технологій та ін.);
- індивідуальні та групові консультації зі студентами;
- виконання індивідуальних завдань, поточних контрольних робіт;
- навчання за індивідуальним графіком;
- дистанційне навчання.

Усі викладачі кафедри опанували засоби для здійснення дистанційного навчання, а саме – успішно працюють на платформі Moodle. Для проведення онлайн лекцій, практичних занять, кураторських годин використовуються такі платформи, як Zoom, Google Meet, Facebook, Viber, Skype, а також створюються закриті групи в соціальних мережах (як правило, для науково-практичних конференцій і семінарів). У навчальному процесі широко застосовуються сучасні мультимедійні технології, інтерактивні засоби навчання (аудіолекції, відеолекції з презентаціями, презентації, спілкування викладачів і студентів у режимі онлайн тощо). Під час карантину і зараз, коли у країні йде війна, викладачами коректно скориговано самостійну роботу здобувачів.

Заліки здійснюються згідно з навчальними програмами за результатами роботи в семестрі або за спеціально підготовленими завданнями. Іспити проводяться за білетами, розробленими відповідно до навчальних програм та затвердженими на засіданні кафедри. Екзаменаційні білети містять як теоретичні, так і практичні завдання, тестові завдання, кожне питання

оцінюється окремо, у білеті вказано максимальний бал оцінювання. Результати екзаменаційних сесій регулярно обговорюються на засіданнях кафедри.

Методи оцінювання визначаються робочими програмами навчальних курсів. Викладачами кафедри використовуються наступні види контролю: заліки, іспити, індивідуальні завдання, реферати, проєкти, контрольні роботи, тести різних типів, самостійна робота, індивідуальні завдання та ін.

На кафедрі ТСІО розроблено «Методичні рекомендації щодо написання курсових та магістерських робіт студентів факультету спеціальної освіти» (укл. Дмитрієва І.В.), які дають можливість студентам обирати проблему дослідження, вести самостійний науковий пошук та оформлювати результати у наукову роботу.

Курсові роботи на кафедрі виконуються відповідно до запровадженої тематики, зміст якої щорічно оновлюється. Тематика кваліфікаційних робіт переважно спрямована на запити закладів загальної середньої освіти зі спеціальною та/або інклюзивною формою навчання й інших освітніх установ з актуальних проблем освіти. Кваліфікаційні роботи виконують всі магістранти, окрім цього, кожен випускник другого (магістерського) рівня вищої освіти має опубліковану статтю у кафедральному збірнику у співавторстві з науковим керівником або самостійну. Високі, здебільшого відмінні оцінки підтверджують якість виконання студентами факультету магістерських робіт. У 2022-2023 навчальному році захищено 15 кваліфікаційних робіт, підготовлено до захисту ще 12.

На кафедрі діє аспірантура зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (13.00.03 – корекційна педагогіка). Освітньо-наукова програма «Спеціальна освіта» підготовки доктора філософії спеціальності 016 Спеціальна освіта розробляється проектною групою у складі провідних фахівців кафедри ТСІО та факультету спеціальної освіти.

Проведення педагогічної та асистентської практик забезпечено відповідними програмами та базами, серед яких: Слов'янська спеціальна

школа №41, Лиманська спеціальна школа №34, Костянтинівська спеціальна школа №32, Парасковіївська спеціальна школа №40, Слов'янський ЗЗСО №15, ЗЗСО №13 Донецької обласної ради та ін.

Для підвищення якості викладання на кафедрі передбачено такі заходи як взаємовідвідування занять викладачами, відкриті лекції та практичні заняття, показові лекції тощо. Це дає змогу мати певне уявлення про методи роботи того чи іншого викладача, набувати досвіду педагогічної майстерності, усувати недоліки в роботі.

Методична робота

Навчально-методична робота на кафедрі організована відповідно до вимог і нормативних документів Міністерства освіти і науки України, а також Положення про організацію освітнього процесу у ДВНЗ ДДПУ.

Усі базові дисципліни кафедри забезпечені відповідними комплексами, кожний із яких містить:

- навчальну програму;
- робочу навчальну програму;
- силабус;
- опорний конспект лекцій;
- методичні матеріали до практичних та самостійних занять;
- методичні вказівки й тематику курсових робіт;
- пакет контрольних завдань для перевірки знань;
- критерії оцінювання загальних та фахових компетентностей здобувачів.

Кафедрою планується з урахуванням європейських та світових освітніх стандартів здійснюватися подальше вдосконалення навчально-методичного забезпечення із дисциплін, викладання яких забезпечує кафедра.

На кафедрі розроблені курси для дистанційного навчання на платформі Moodle, зокрема: «Технології формування професійної компетентності вчителя-дефектолога», «Основи інклюзивної освіти», «Сучасні педагогічні

системи в спеціальній та інклюзивній освіті», «Спеціальна методика української мови та літератури» (проф. Дмитрієва І.В.); «Сучасні інформаційно-комунікаційні технології навчання дітей з особливими освітніми потребами», «Спеціальна методика математики», «Спеціальна методика географії», «Основи теорії та методики виховної роботи» (доц. Одинченко Л.К.); «Спеціальна методика трудового навчання», «Спеціальна методика соціально-побутового орієнтування», «Спеціальна методика професійно-трудоого навчання», «Спеціальна методика історії України та курсу «Я у світі» (доц. Гіренко Н.А.); «Спеціальна методика соціально-побутового орієнтування», «Спеціальна методика професійно-трудоого навчання» (доц. Співак Л.А.); «Спеціальна методика образотворчого мистецтва з основами артпедагогіки», «Технології навчання дітей з комплексними порушеннями, РАС та синдромом Дауна», «Психолого-педагогічний супровід та особливості роботи з родинами дітей із особливими освітніми потребами» (доц. Іваненко А.С.); «Спеціальна методика української мови та літератури», «Спеціальна методика образотворчого мистецтва з основами артпедагогіки» (ст. викладач Манько О.Г.).

На кафедрі ТСІО працює методичний семінар, у якому періодично обговорюються проблеми плагіату у студентських наукових роботах та проблеми ефективності викладання базових навчальних курсів, закріплених за кафедрою. Викладачі регулярно розробляють та оновлюють робочі програми та методичні матеріали до навчальних курсів.

Наукова робота

Кафедра технологій спеціальної та інклюзивної освіти працює над комплексною темою «Науково-методичне забезпечення змісту освіти дітей із особливими освітніми потребами». У межах кафедральної теми кожен викладач виконує своє власне дослідження, тематика проведення якого відповідає напряму спеціальності і підготовки корекційних педагогів.

*Тематика індивідуальних напрямів наукових пошуків
викладачів кафедри ТСІО*

№ п/п	Індивідуальний напрям	ПІБ
1.	«Сучасні технології організації освітнього простору для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку»	Докт. пед. наук, проф. Дмитрієва І.В.
2.	«Теоретико-методичні засади навчання географії учнів з порушеннями інтелектуального розвитку»	Канд. пед. н., доцент Одинченко Л.К.
3.	«Корекційна спрямованість навчальних дисциплін природничого циклу в спеціальній школі»	Канд. пед. н., доцент Співак Л.А.
4.	«Особливості психічного розвитку дітей із особливими освітніми потребами в процесі трудового навчання»	Канд. пед. н., доцент Гіренко Н.А.
5.	«Особливості формування уявлень про майбутню сім'ю у підлітків із інтелектуальними порушеннями»	Канд. психол. н., доцент Іваненко А. С.
6.	«Формування художньо-естетичної компетенції майбутніх корекційних педагогів»	Ст. викладач Манько О. Г.

За звітні роки викладачі кафедри ТСІО підготували 30 навчально-методичних видань: монографій (8), підручників (3), навчальних програм (7), методичних рекомендацій (7), навчальних посібників (2), навчально-методичних посібників (3) загальним обсягом 83 друк. арк.

Навчально-методичні видання кафедри ТСІО за звітний період

№ п/п	Назва видання	Об'єм (д.а.)	Автор
1.	Урок образотворчого мистецтва у спеціальній школі. Методичні рекомендації. Слов'янськ, 2018. 55с.	2,5	Манько О. Г.
2.	Навчальна програма з позашкільної освіти з розвитку мовлення дітей дошкільного віку «Розмовляймо». Слов'янськ, Обласний ПЮТ, 2019. 64 с.	0,9	Дмитрієва І. В., Гриненко О. М., Росада М. О.
3.	Форми організації навчальної роботи з ритміки в спеціальній школі: методичні вказівки. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2018. 53с.	2,4	Співак Л. А.
4.	Особливості природоохоронної культури учнів з інтелектуальними вадами Сучасні проблеми спеціальної освіти: теорія, досвід, інновації: монографія / За заг. ред. І. В.	2	Співак Л. А.

	Татьянчикової. Вип. 2 . Слов'янськ: Вид. Б. Маторіна, 2018. С. 234-279.		
5.	Peculiarities of speech training for special school pupils Innovates and information technologies in education: Monograph /Scientific editors Aleksander Ostenda Tamara Makarenko. Katowice, 2018. С. 246-255.	0,4	Дмитрієва І. В., Одинченко Л.К.
6.	Фізичне виховання в спеціальній школі: навчальний посібник. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2018 р. 103 с.	4,7	Співак Л. А.
7.	Географія : підручник для 6 кл. спец. закл. заг. середньої освіти (F-70). К.: Либідь, 2018. 160 с.	7,3	Одинченко Л. К.
8.	Образотворче мистецтво. Мистецька галузь / Типова освітня програма початкової освіти дітей з порушеннями інтелектуального розвитку (1 клас).- Міністерство освіти і науки України 26.07.2018. Наказ № 816.	0,7	Дмитрієва І. В.
9.	Світ мистецтва. Програма з корекційно-розвиткової роботи для спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку (6-9 класи). Київ. 2018.	2,4	Дмитрієва І. В.
10.	Методи навчання природознавству в спеціальній школі. Методичні вказівки Методичні вказівки. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 51 с.	2,3	Співак Л. А.
11.	Форми організації навчальної роботи з природознавства. Методичні вказівки. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 103 с.	4,6	Співак Л. А.
12.	Дидактичне забезпечення лекційного курсу зі спеціальної методики образотворчого мистецтва. Методичні рекомендації: Слов'янськ, Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 55с.	2,5	Манько О. Г.
13.	Соціально-побутове орієнтування. (Розділи: «Транспорт», «Торгівля», «Засоби зв'язку», «Медична допомога»). Навчально-методичний посібник для вчителів спеціальних шкіл та шкіл з інклюзивною формою навчання і студентів факультетів спеціальної освіти за спеціальністю 010100 «Дефектологія». Слов'янськ, 2019 - 102 с.	4,6	Гіренко Н. А.
14.	Географія: підручник для 7 кл. спец. закл. заг. середньої освіти (F-70) К.: Либідь, 2018. 160 с.	7,2	Одинченко Л. К., Скиба Т.Ю.
15.	Образотворче мистецтво. Мистецька галузь. Типова освітня програма для учнів 2-го класу з порушеннями інтелектуального розвитку.- Міністерство освіти і науки України 02.07.2019. Наказ № 917.	2,5	Дмитрієва І. В.

16.	Спеціальна методика природознавства та побутової фізики і хімії Методичні рекомендації. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2020. 60 с.	2,7	Співак Л. А.
17.	Особливості формування трудових якостей в учнів із психофізичними вадами в процесі трудового навчання. Сучасні проблеми спеціальної освіти: теорія, досвід, інновації: монографія. Вип. 3. / за заг. Ред. проф. І. В. Тат'янчикової. 2019. Вид. Б. І. Маторіна. Слов'янськ, Україна. 1 розділ. С.171-184."	0,5	Гіренко Н. А.
18.	Теоретико-методичні основи системи корекційної роботи з підготовки учнів спеціальної школи до майбутнього сімейного життя. Корекційно-реабілітаційна діяльність у сучасному освітньому просторі: монографія. / Під заг. ред. Бор'як О.В., Дегтяренко Т. М. 2019. Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка. Суми, Україна. 1 розділ. С 220-239.	0,8	Дмитрієва І. В., Іваненко А. С.
19.	Педагогічне забезпечення формування екологічної культури в розумово відсталих підлітків. Сучасні проблеми спеціальної освіти: теорія, досвід, інновації: монографія. Вип. 3. / за заг. ред. проф. І. В. Тат'янчикової. 2019. Вид. Б. І. Маторіна. Слов'янськ, Україна. 1 розділ. С.185-233.	2	Співак Л. А.
20.	Спеціальна методика трудового навчання: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» та вчителів початкових класів спеціальної школи. Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна, 2020. 103 с.	4,6	Гіренко Н. А.
21.	Навчання грамоти дітей з інтелектуальними порушеннями. Навчально-методичний посібник. Слов'янськ, 2020. 120с.	5,4	Дмитрієва І. В., Манько О. Г.
22.	«Географія» підруч. для осіб з ООП (F-70) 8 кл. К. : Либідь, 2020. 240 с.	10,9	Одинченко Л. К.
23.	Образотворче мистецтво. Мистецька галузь. Типова освітня програма для для учнів 3-го класу з порушеннями інтелектуального розвитку Міністерство освіти і науки України Наказ № 467 від 01.04.2020 р.с 51-57.	0,3	Дмитрієва І. В.
24.	Особливості формування трудових якостей в учнів із психофізичними вадами в процесі трудового навчання. Сучасні проблеми спеціальної освіти: теорія, досвід, інновації: монографія за редакцією проф. І.В.Тат'янчикової. м.Слов'янськ, ISBN, 2020. С. 171-184.	0,5	Гіренко Н. А.

25.	Role of science and education for sustainable development Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts, University of Technology, Katowice, Monograph 44. p. 922-927.	0,2	Співак Л. А., Співак Я. О.
26.	Сучасні педагогічні системи в спеціальній та інклюзивній освіті. Методичні рекомендації. Опорний конспект лекцій. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2021 р. 74 с.	3	Дмитрієва І. В., Співак Л. А.
27.	Мистецтво. Мистецька галузь. Типова освітня програма початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 4 класу з порушеннями інтелектуального розвитку.- Міністерство освіти і науки України. Наказ № 121 від 29.01.2021. Київ. 2021. С 58-65.	0,3	Дмитрієва І. В.
28.	Образотворче мистецтво. Мистецька галузь. Типова освітня програма початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 4 класу з порушеннями інтелектуального розвитку.- Міністерство освіти і науки України. Наказ № 121 від 29.01.2021. Київ. 2021. С 65-72.	0,3	Дмитрієва І. В.
29.	Role of science and education for sustainable development. Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts, University of Technology, Katowice, Monograph 44. p. 922-927.	0,5	Співак Л. А., Гіренко Н.А., Співак Я. О.
30.	Навчання грамоти дітей із інтелектуальними порушеннями. Навчально-методичний посібник / За заг. ред. І.В.Дмитрієвої. Слов'янськ: ДДПУ, 2022. 100 с.	4	Дмитрієва І. В., Манько О. Г.

За 2018-2022 рр. результати досліджень знайшли відображення у понад 166 наукових працях обсягом 94,4 друк.арк.

Зведені показники публікацій

Характеристика публікації	2018	2019	2020	2021	2022
Монографії	2	-	3	2	1
Підручники	-	-	-	-	-
Підручники з грифом МОН	1	1	-	-	1

Навчальні програми та навчальні посібники з грифом МОН України	2	1	2	2	-
Навчальні посібники без грифу МОН України	1	1	1	-	1
Методичні розробки (вказівки, рекомендації)	3	3	1	1	-
Статті у журналах зарубіжжя	1	4	6	3	7
Статті у наукових збірниках зарубіжжя	4	1	-	-	1
Статті у фахових наукових збірках України	8	4	6	3	7
Статті у нефахових наукових збірках України	18	7	7	7	15
Тези доповіді	5	8	5	5	8

Опубліковані статті у виданнях, що мають міжнародне визнання (Scopus і Web of Science):

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Статті				
1.	Zhuravlova L., Sheremet M., Dmytriieva I., Suprun D.	State of formation of motivation as one of the structural-functional components of speech development of primary school children with dysgraphia.	International Journal of Psychosocial Rehabilitation	Vol 24, Issue 08, May 2020, p. 8985- 8999. https://doi.org/10.37200/IJPR/V24I8/P R280893 ISSN: 1475-7192.
2.	Omelchenko S., Chernukha N., Spivak Y., Spivak L., Uteubaeva E.	Communicative Culture Formation Future Social Workers in the Educational Process of Pedagogical University.	International Journal of Higher Education,	9(4), June 2020, p. 283-290. https://doi.org/10.5430/ijhe.v9n4p283 ISSN: 1927-6044.
3.	Ivanchuk S., Voznik A., Dronova O.,	Preparation of Future Preschool Education	International Journal of Higher Education,	9(5), June 2020, p. 28-35. https://doi.org/10.5430/ijhe.v9n5p28

	Girenko N., Arsova D.	Specialist for the Use of Modern Educational Technologies.		ISSN: 1927-6044.
4.	Aleksandrov D., Okhrimenko I., Olefir O., Dmytriieva I., Ivanenko A.	Psychological Factors of Formation of Communicative Components of Adolescent Addicts.	Applied Linguistics Research Journal.	2021, 5 (4), 134-144.
5.	Boriak, O., Pakhomova, N., Okhrimenko, I., Odynchenko, L., Usyk, D.	Psycholinguistic Research of Speech Activity of Junior Students with Intellectual	Applied Linguistics Research Journal, Disorders.	5(6), 2021. C. 104-112 DOI: 10.14744/alrj.2021.03360
6.	Stiahunova O., Lopukhina T., Spivak L., Voznyk M., Vasylyeva- Khalatnykova M.	Practical Implementation of the Paradigm of Teachers' Inclusive Competence in the System of Preschool and Secondary Education.	Revista Geintec- gestao inovacao e tecnologias	Vol. 11 No. 3 (2021). P 2202-2214. https://www.revistageintec.net/index.php/revista/article/view/2085
7.	Chepurna, L., Bondarenko, Y., Lisovets, O., Kuzava, I., Odynchenko, L., Dehtiarenko, T.	Prerequisites for Creating Textbooks for Auxiliary Schools: Correctional Psychopedagogy for Children with Intellectual Disabilities. BRAIN.	Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience.	12(2), 78-97. DOI:10.18662/BRAIN/12.2/193.
8.	Bazyma N., Zalanovska L., Brushnevskaya I., Ivanenko A., Shulzhenko D., Shvaliuk T.	The Problem of Mental Development in Children with Autistic Disorders. BRAIN.	Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience. .	2021, Volume 12, Issue 4, pages: 297-313.
9.	Mamicheva O., Dmytriieva I., Omelchenko M., Silchenko V., Bobrova H., Say D.	Socio-Pedagogical and Psychological Aspects of Accompanying Students with Special Needs in	IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security	VOL.22 No.9, September 2022. P. 527-534.

		the Context of the Development of Inclusive Education.		
--	--	--	--	--

Кожен викладач кафедри в межах комплексної теми виконує певне дослідження, результати якого систематично публікуються у наукових журналах, фахових збірниках наукових праць, збірниках матеріалів Міжнародних та Всеукраїнських науково-практичних конференцій тощо. Наведемо приклад за 2022 р.:

- VIII Міжнародний конгрес зі спеціальної педагогіки та психології «Освіта осіб з особливими потребами: виклики воєнного часу», організований Інститутом спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України за підтримки Національної академії педагогічних наук України та Міністерства освіти і науки України, за участі освітнього омбудсмена України, громадських організацій та міжнародних партнерів Польщі, Канади, Італії, США (м. Київ). 19-20.10.2022 р.;

- VIII Конгрес освітян «Нова українська школа на Донеччини: п'ята сходи́нка, інновації та безпека в умовах воєнного стану» 25.08.2022 р.;

- Всеукраїнська науково-практична конференція студентів і молодих учених «Перспективні напрями сучасної науки та освіти» (Слов'янськ, ДДПУ, 19-20 травня 2022 р.) ,«Теоретичне і методичне забезпечення навчання та виховання осіб із особливими освітніми потребами» (Слов'янськ, 2013-2022);

- Всеукраїнська науково-практична конференція «Становлення особистості в умовах сучасного розвитку суспільства: соціально-педагогічний, психологічний, корекційний і медичний аспекти» Полтава, 12-13 травня 2022 року;

- Науково-методичний семінар з міжнародною участю «Міжкультурна комунікація: українсько-польський освітній діалог», Слов'янськ – Дніпро, 17 жовтня 2027 р. – 21 жовтня 2022р. Сертифікат № 177 (40 годин);

- II International Scientific and Practical Conference SCIENTIFIC PROGRESSIVE METHODS AND TOOLS held on November 6-8, 2022 in Riga, Latvia;

- Онлайн-конференція «Комплексний підхід до розвитку мовлення у дітей з аутизмом, ЗПМР та іншими ООП», 5 листопада 2022 р.;

- II Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Психолого-педагогічний супровід дітей з інтелектуальними порушеннями бв умовах спеціальної та інклюзивної освіти», Кам'янець-Подільський, 09 листопада 2022 р.;

- SMART-ІНФОРМ «Забезпечення освіти осіб з особливими освітніми потребами в сучасних реаліях» для педагогів, психологів закладів дошкільної та загальної середньої освіти, де впроваджується інклюзивна освіта; педагогів та психологів спеціальної школи та спеціальних ЗДО Донеччини. 29.06.2022 р. та ін.

Ефективною результативністю наукової роботи кафедри слід вважати щорічне (протягом останніх 12-ти років) видання кафедрального збірника «Теоретичне і методичне забезпечення навчання та виховання осіб з особливими освітніми потребами» за ред. проф. Дмитрієвої І.В.

Особливо слід відзначити, що викладачі кафедри залучені до розробки навчальних програм з грифом МОН для спеціальних ЗЗСО для дітей із інтелектуальними порушеннями (початкова та основна ланка), а саме у 2018-2022 рр.:

1. Світ мистецтва / Програми з корекційно-розвиткової роботи для спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з розумовою відсталістю (6-9 класи) [Електронний ресурс]. Київ; МОН України. 2018. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua> Укладач: проф. Дмитрієва І.В.

2. Мистецька галузь / Типова освітня програма початкової освіти дітей з порушеннями інтелектуального розвитку (1 клас) [Електронний ресурс]. Київ; МОН України. 2018. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua> Укладач: проф. Дмитрієва І.В.

3. Образотворче мистецтво. Мистецька галузь / Типова освітня програма для учнів 2-го класу з порушеннями інтелектуального розвитку. Міністерство освіти і науки України 02.07.2019. Наказ № 917. [Електронний ресурс]. Київ. 2019. Режим доступу: <https://mon.gov.ua> Укладач: проф. Дмитрієва І.В.

4. Образотворче мистецтво. Мистецька галузь / Типова освітня програма для учнів 3-го класу з порушеннями інтелектуального розвитку. Міністерство освіти і науки України 01.04.2020. Наказ № 467. [Електронний ресурс]. Київ. 2020. Режим доступу: <https://mon.gov.ua> Укладач: проф. Дмитрієва І.В.

5. Географія: підруч. для 6 класів спец. заг. середньої освіти (F70) / Л. К. Одинченко. К.: Либідь, 2018. 160 с. Укладач: доц. Одинченко Л. К.

6. Географія: підруч. для 7 класів спец. заг. середньої освіти (F70) / Л. К. Одинченко, Т. Ю. Скиба. К.: Либідь, 2018. 160 с. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua> Укладач: доц. Л. К. Одинченко.

7. Одинченко, Л., Скиба Т. Географія: підруч. для осіб з особлив. освітн. потребами (F 70): 8 кл. К.: Либідь, 2020. 240 с. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua> Укладач: доц. Л. К. Одинченко.

У 2022 році отримано свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір №110897, дата реєстрації 10.01.2022 р. Наукова стаття «Theoretical and practical aspects of using game technology in teaching geography to students with special educational needs» Одинченко Л. К., Дмитрієва І. В. та свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 110360, дата реєстрації 16.12.2021 р. - наукова стаття «Молодші школярі з гіперактивним розладом із дефіцитом уваги в умовах сучасного інклюзивного простору» Боряк О.В., Одинченко Л.К. Географія: підручник для осіб з особливими освітніми потребами (F-70) 9 клас. У 2023 році отримано свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір №118229, дата реєстрації 18.04.2023 р. - наукова стаття «Змістово-методичні особливості систематизації знань учнів із інтелектуальними порушеннями про природні зони» Одинченко Л.К., Дубовський С.О.

У 2023 році на базі кафедри ТСІО розпочала свою роботу наукова лабораторія «Розвиток прикладного аналізу поведінки як науки в Україні», мета діяльності якої полягає у адаптації зарубіжних психолого-педагогічних систем роботи з дітьми з ООП в умовах українських реалій, розвитку й апробації педагогічних новацій в умовах спеціальної та інклюзивної освіти, популяризації інноваційного психолого-педагогічного досвіду та створення інформаційної бази даних моніторингових досліджень.

Серед інших видів наукової роботи кафедри ТСІО слід вказати на активну участь колективу кафедри у рецензуванні авторських підручників та навчальних посібників українських науковців. Проф. Дмитрієва І. В. є членом редакційних колегій у збірниках наукових праць:

- Гуманізація навчально-виховного процесу: збірник наукових праць. Слов'янськ, ДВНЗ ДДПУ;

- Становлення особистості дитини в умовах сучасного розвитку суспільства: соціально-педагогічний, психологічний, корекційний і медичний аспекти: збірник наукових праць за заг. ред. Н. Г. Пахомової. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка.

На кафедрі постійно розглядаються та обговорюються матеріали дисертаційних досліджень здобувачів наукового ступеня кандидата та доктора педагогічних наук, готуються відгуки. За звітний період проф. Дмитрієва І. В. неодноразово виступала рецензентом та офіційним опонентом докторських та кандидатських дисертаційних досліджень на засіданнях спеціалізованої вченої ради Д 26.450.01 в Інституті спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України та спеціалізованої вченої ради Д 26.053.14 у НПУ імені М. П. Драгоманова (нині – Український державний університет імені Михайла Драгоманова), членом яких вона була з 2010 по 2021 рр.

На кафедрі підготовлено до захисту аспірантів за спеціальністю 13.00.03. – корекційна освіта. У 2018 р. Шишменцев І. М. успішно захистив дисертаційне дослідження за темою «Виховання культури людських взаємин

у розумово відсталих старшокласників засобами української літератури» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.03 – корекційна педагогіка (н. кер. – проф. Дмитрієва І. В.). Готуються до захисту Піляєва Н. С. (н. кер. - проф. Мартиненко І. В.), Кучеренко Є. С. (н. кер. - проф. Дмитрієва І. В.).

На кафедрі створені всі умови для проходження стажування науковців інших вищих навчальних закладів у галузі спеціальної освіти, зокрема, у 2022 році заочно пройшли стажування протягом 3-х місяців:

- викладачі кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка канд. пед. н., доц. Чопік О. В., канд. пед. н., доц. Смотровва О. О., канд. пед. н., доц. Докучина Т. О.

- наукові співробітники Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України канд. пед. н., ст. наук. співробітник відділу інклюзивного навчання Квітка Н. О., канд. пед. н., ст. наук. співробітник відділу інклюзивного навчання Лапін А. В., канд. пед. н., ст. наук. співробітник відділу інклюзивного навчання Ярмола Н. А., канд. пед. н., ст. наук. співробітник відділу логопедії Трофименко Л. І., канд. пед. н., ст. наук. співробітник відділу логопедії Ільяна В. М.

Викладачі кафедри постійно підвищують свою кваліфікацію. Так, у 2019 році проф. Дмитрієва І. В., доц. Іваненко А. С. пройшли стажування з 10.05.2019 р. по 10.06.2019 р. у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка на кафедрі корекційної педагогіки та інклюзивної освіти (Довідка № 32/19, Довідка № 33/19 від 18.06.2019); у 2020 році Іваненко А. С. закінчила курси іноземної мови при Харківському національному педагогічному університеті імені Григорія Сковороди та отримала сертифікат рівня В-2, у 2022 році закінчила четвертий модуль сертифікаційної програми підготовки фахівців з прикладного аналізу поведінки «Курація поведінкових програм та оцінка ефективності втручання» (60 академічних годин), викладач: Юлія Ерц, МА, ВСВА

(Certificate # 1-09-6507). (сертифікат № PR4-1221-012); у 2022 році доц. Одинченко Л. К., доц. Гіренко Н. А., доц. Співак Л. А. пройшли стажування з 01.11.2021 р. по 31.01.2022 р. у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара на кафедрі педагогіки та спеціальної освіти (сертифікат №89-400-45/2022 від 17.02.2022 р., (180 годин/6 кредитів); у 2022 році завідувач кафедри проф. Дмитрієва І. В. пройшла навчання за програмою підвищення педагогічної кваліфікації «Підготовка експертного кола до проведення інституційного аудиту в закладах загальної середньої освіти з урахуванням недискримінаційного підходу» та отримала сертифікат №2021/7 (40 годин/1,33 кредитів); у 2023 році доц. Одинченко Л. К. з 03.04.2023 по 10.04.2023 р. пройшла Міжнародне підвищення кваліфікації наукових, науково-педагогічних працівників та працівників освітніх закладів «Академічна доброчесність при підготовці магістрів та здобувачів доктора філософії (phd) в країнах європейського союзу та Україні». Тривалість/обсяг: 45 годин (1,5 кредиту ЄКТС). (Сертифікат ESNN № 13272 від 10.04.2023 р.).

Плідно здійснюється на кафедрі й наукова робота зі студентами. Так, на кафедрі працює 6 науково-дослідницьких гуртків, у яких бере участь 43 здобувача. Робота здійснюється згідно узгоджених планів за затвердженими дослідницькими темами. Студенти проводять експериментальні дослідження з актуальних питань психокорекційної педагогіки та окремих методик навчання освітніх галузей у ЗЗСО зі спеціальною та інклюзивною формою навчання.

Тематика студентських наукових напрямів дослідницької роботи

Керівник гуртка	Проблема якою займаються у гуртку
Дмитрієва І. В.	Взаємодія розумових та емоційних компонентів розвитку особистості з порушеннями інтелекту та педагогічні умови їх корекції в спеціальному закладі освіти та в умовах інклюзії.
Гіренко Н. А.	Корекційна спрямованість навчання і виховання школярів із порушеннями інтелекту в процесі вивчення курсу «Спеціальна методика трудового навчання»
Іваненко А. С.	Ефективна допомога дітям з аутизмом
Одинченко Л. К.	Шляхи підвищення ефективності уроків географії в спеціальній школі в світі новітніх технологій.

Співак Л. А.	Корекційна спрямованість навчання і виховання школярів із інтелектуальними порушеннями в процесі вивчення курсу природознавства у спеціальній школі.
Манько О. Г.	Корекційна робота над процесом мислення школярів із інтелектуальними порушеннями у процесі образотворчої діяльності

За результатами досліджень студенти-науковці публікують власні матеріали в кафедральному збірнику, пишуть курсові, магістерські роботи, з доповіддю про отримані результати виступають на науково-практичних конференціях та науково-методичних семінарах. Результати досліджень студентів впроваджуються у практику роботи спеціальних шкіл та закладів загальної середньої освіти з інклюзивною формою навчання.

Зокрема, у 2018-2022 рр. опубліковано 54 авторських студентських статті, спільних з викладачами кафедри.

Зведені показники публікацій викладачів зі студентами

ПІБ викладача	2018	2019	2020	2021	2022
Дмитрієва І. В.	5	4	2	1	5
Одинченко Л. К.	3	3	-	1	3
Співак Л. А.	2	2	1	2	2
Гіренко Н. А.	2	2	1	1	1
Іваненко А. С.	1	-	-	2	4
Манько О. Г.	-	2	1	2	1

Кожного року студенти беруть участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт, отримують призові місця та почесні грамоти.

Наведемо приклади:

- 27 березня 2018 року у Київському національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова під керівництвом проф. Дмитрієвої І. В. студентка 1 курсу магістратури Бурлаченко А. Г. отримала диплом II ступеня у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських

наукових робіт зі спеціальності 016 Спеціальна освіта.

- 24-25 квітня 2018 року у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка під керівництвом проф. Дмитрієвої І. В. студентка 1 курсу магістратури Бурлаченко А. Г. отримала диплом III ступеня Міністерства освіти і науки України у II етапі Всеукраїнської (з міжнародною участю) студентської Олімпіади зі спеціальності 016 Спеціальна освіта; під керівництвом доц. Одинченко Л. К. студентка 1 курсу магістратури Букартик С. В. отримала відзнаку «За чіткість та аргументованість викладу матеріалу» у II етапі Всеукраїнської (з міжнародною участю) студентської олімпіади зі спеціальності 016 Спеціальна освіта.

- 23 березня 2019 року у Київському національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова під керівництвом проф. Дмитрієвої І. В. студентка 1 курсу магістратури Баблюх Т. І. отримала диплом I ступеня у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності 016 Спеціальна освіта.

- 26 березня 2021 року здобувачка 1 курсу магістерського рівня вищої освіти Івкова О. М. під керівництвом проф. Дмитрієвої І. В. отримала диплом II ступеня у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, м. Миколаїв.

- 18 травня 2021 року здобувачка 1 курсу магістерського рівня вищої освіти Івкова О. М. під керівництвом проф. Дмитрієвої І. В. отримала диплом I ступеня у Всеукраїнському конкурсі методичних робіт Української асоціації корекційних педагогів з галузі знань 016 Спеціальна освіта (за нозологіями), м. Київ.

- 19 травня 2023 року здобувачка 4 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Ямпонець К. С. під керівництвом доц. Іваненко А. С. отримала диплом I ступеня у Всеукраїнському конкурсі методичних робіт Української асоціації корекційних педагогів з галузі знань 016 Спеціальна освіта у номінації «Краща науково-дослідна робота», м. Київ.

Щороку кафедра організовує роботу власної секції у рамках Всеукраїнської науково-практичної конференції ДДПУ, у якій беруть участь викладачі, студенти Університету, вчителі ЗЗСО, працівники ІРЦ, науковці Донецького регіону та України.

Кафедра ТСІО традиційно влаштовує проведення науково-практичних, науково-методичних, науково-теоретичних семінарів, вебінарів, онлайн-зустрічей та ін. Наприклад, у 2021-2022 н.р. кафедрою проведено: вебінар «Дистанційне навчання дітей з ООП. Командний підхід» 22 січня 2021 р.; вебінар: «Особливості дистанційного навчання дітей з особливими освітніми потребами» 26.02.2021 р.; семінар «Інтерактивні технології в освіті: залучаємо учнів у процес навчання за допомогою інтернет-сервісів» 26.03.2021 р.; інтерактив «Організація освітнього процесу для дітей із розладами аутистичного спектру у навчальному закладі» 28.04.2021 р.; круглий стіл «Електронні освітні ігрові ресурси – нові можливості для інклюзивної освіти» 28.05.2021 р.; тренінг «Вчительська компетентність у сфері інклюзії» 25.06.2021 р.; круглий стіл «Співпраця вчителя та його асистента в інклюзивному класі» 24.09.2021 р.; колоквіум «Збереження здоров'я дітей з особливими освітніми потребами» 29.10.2021 р.; семінари «Інклюзивна освіта в сучасній українській школі: адаптація дітей та вчителів» 26.11.2021 р., «Інклюзивна освіта в сучасній українській школі: адаптація дітей та вчителів» 24.12.2021 р., «Освітній простір в умовах пандемії: психологічні проблеми та рішення» 28 січня 2022 р.

У 2023 року кафедрою ТСІО було ініційовано проведення on-line Едьютон-вебінару «Аутизм. Виклики сьогодення», присвяченого до Всесвітнього дня прийняття аутизму (World Autism Acceptance Day). Захід був насичений цікавими та інформативними виступами науковців і практиків, творчими проектами студентів факультету спеціальної освіти.

Організаційна робота

Кадровий склад кафедри відповідає штатному розпису. Навчальне навантаження розподілено між викладачами кафедри згідно з кваліфікацією та здобутими результатами в науковій та методичній роботі (у середньому 600 годин на рік), затверджене наказом по Університету і регламентоване розкладом занять, узгодженим із деканатом факультету.

Індивідуальні плани викладачів відповідають вимогам закладу вищої освіти і мають напрями роботи: навчальну, методичну, наукову, організаційну і виховну. На засіданнях кафедри наприкінці кожного семестру та навчального року викладачі звітують про виконання всіх розділів індивідуальних планів.

Всі члени кафедри є членами Донбаського осередку Української Асоціації корекційних педагогів (голова осередку – проф. Дмитрієва І. В., відповідальний секретар – Івкова О. М.).

Проф. Дмитрієва І. В. є заступником голови підкомісії зі спеціальності 016 Спеціальна освіта Науково-методичної комісії із загальної, професійної освіти та спорту МОН України, яка займається розробкою Стандартів вищої освіти України з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта. Дмитрієва І. В. є експертом Національного Агентства забезпечення якості вищої освіти, зокрема у 2022 р. була призначена керівником експертної групи під час проведення акредитаційної експертизи ОП Спеціальна освіта (Логопедія. Спеціальна психологія) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта у Державному вищому навчальному закладі «Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка» відповідно наказу Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 07.02.2022 року № 90-Е.; керівником експертної групи під час проведення акредитаційної експертизи ОП Логопедія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта у Державному вищому навчальному закладі «Харківський національний педагогічний університет

імені Г. С. Сковороди» відповідно наказу Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 12.10.2022 року № 548-Е.

Викладачі кафедри є членами журі різноманітних конкурсів, зокрема:

- Дмитрієва І. В. - робота у складі журі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузі знань «Спеціальна освіта» (2018-2022 рр.); Всеукраїнської студентської олімпіади (з міжнародною участю) зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (2016-2022 рр.), Всеукраїнського конкурсі методичних робіт Української асоціації корекційних педагогів з галузі знань 016 Спеціальна освіта (2015-2023 рр.); Регіонального та Всеукраїнського конкурсів «Учитель року – 2019» у номінації «Вчитель інклюзивного класу»;

- Одинченко Л. К. - робота у складі суддівського корпусу: член суддівської колегії із проведення змагань з голболу серед дітей з вадами зору в програмі Спартакіади Донецької області «Повір у себе»: 10-11 березня 2021р., м. Слов'янськ (Донецька обласна державна адміністрація управління фізичної культури та спорту КЗ «Донецька обласна дитячо-юнацька спортивна школа для осіб з інвалідністю» наказ № 01-05/6 від 17.02. 2021 р., м. Бахмут.

Особливе місце в діяльності кафедри займає профорієнтаційна робота. Це традиційні зустрічі з випускниками ЗЗСО міста, району, області; інформування старшокласників про спеціальності та ОП, які пропонує ДВНЗ ДДПУ; залучення студентів до профорієнтаційної роботи (виступи у школах, де вони навчалися, у місцях проходження педагогічної практики та ін.); розповсюдження рекламних буклетів серед працівників ЗЗСО.

Виховна робота

На кафедрі ТСІО виховна робота здійснюється за Концепцією, яка створена згідно Статуту ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Концепції виховної роботи на факультеті спеціальної освіти з урахуванням традицій університету взагалі та факультету зокрема.

Викладачі кафедри беруть активну участь у загальноуніверситетських та факультетських виховних заходах, надаючи методичну фахову допомогу кураторам в організації виховних заходів, присвячених знаменним датам національної історії. Щороку проводяться заходи, приурочені до Дня Гідності та Свободи, Дня збройних сил України, Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту, Дня Героїв Небесної Сотні, Дня Кримського супротиву, Дня Єднання, Дня прикордонника України та ін.

У межах виховної роботи викладачі кафедри чергують у гуртожитку № 3, де у мирний час мешкали студенти факультету спеціальної освіти. Старший викладач Манько О. Г., як відповідальна за виховну роботу у гуртожитку на факультеті спеціальної освіти, постійно організовувала викладачів кафедри на здійснення роботи за різними напрямками: організаційно-навчальним, патріотичним, морально-правовим, художньо-естетичним, трудовим, фізичним, економічним, сімейно-родинним. Кожного року виховні заходи під час відвідування гуртожитку були насичені лекціями, бесідами, диспуатами, круглими столами, здійснювалося спостереження за умовами проживання, організації успішності навчання. Також проводилася виховна робота зі студентами, які мешкали у приватних квартирах.

У 2020 році завідувачкою кафедри Дмитрієвою І. В. та доц. Іваненко А. С. на базі кафедри створено Міжнародний благодійний фонд «Дивоцвіт (Студія розвитку дитини)». Викладачі активно популяризують волонтерський рух серед студентської молоді, виховують повагу до праці волонтерів, організовують різні форми волонтерської роботи з метою посильного внеску у допомогу дітям з особливими освітніми потребами.

На базі Студії проводиться наукова, діагностична, корекційна робота, здійснюється соціально-педагогічний та психологічний супровід дітей з ООП. Корекційна робота зосереджується на наступних напрямках: АВА терапія; логопедична корекція / мовленнєва терапія; Денверська модель раннього втручання ESDM (С. Роджерс, Дж. Доусон); сенсорна інтеграція;

мозочкова стимуляція; Програма «Синергія» (Т. Скрипник); нейрокорекція; альтернативна комунікація PECS; візуальна підтримка (М. Коен, П. Герхард); соціальні історії (К. Грей); «Floor-time» (С. Грінспен); ігротерапія (О. Кулікова); арт-терапія (О. Тараніна). Головною метою зусиль студентів-волонтерів Міжнародного благодійного фонду «Дивоцвіт» є: створення сприятливих умов із зоною психологічного комфорту для дітей з особливими освітніми потребами; використання волонтерства як ресурсу соціально-педагогічної та психологічної допомоги, що дає можливість за допомогою майбутніх корекційних педагогів ефективно впроваджувати ідеї інклюзії у Донецькому регіоні.

Викладачі кафедри регулярно проводять планові та позапланові інструктажі про створення безпечних умов праці та навчання, забезпечення протипожежної безпеки відповідно до чинних нормативно-правових актів та ін. У цьому навчальному році, у зв'язку із воєнним станом, кафедра проводить для студентів лекції з питань кібергігієни, цивільного захисту в умовах воєнного стану, організації освітнього процесу під час війни та ін.

Міжнародна діяльність

Викладачі кафедри ТСІО беруть активну участь у роботі Міжнародних наукових конференцій, конгресів, тренінгів (Братислава, Лодзь, Будапешт, Рига, Карлсруе, Катовіце та ін.). Протягом звітнього періоду за результатами участі у Міжнародних науково-практичних конференціях було опубліковано понад 35 статей у журналах зарубіжжя та збірках наукових праць конференцій, зокрема:

- IV International Scientific and Practical Conference “Methodology of Modern Research;
- II International Scientific and Practical Internet – Conference;
- World scientific and technical trends, Economic and social-focused issues of modern world, Science for modern humaniti;
- II International Scientific and Practical Conference;

- Scientific progressive methods and tools, Series of monographs Faculty of Architecture;
- Civil Engineering and Applied Arts, University of Technology;
- International Journal of Higher Education;
- Modern engineering and innovative technologies: International periodic scientific journal;
- Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts, University of Technology тощо.

Проф. Дмитрієва І. В. була модератором під час проведення:

- засідання круглого столу «Цифрова освіта в інклюзії: від теорії до практики» у рамках науково-методичного семінару з міжнародною участю «Цифровий освітній простір: українсько-польський досвід», який відбувся 18.10.21 р.-22.10.21 р.

- науково-методичного семінару з міжнародною участю «Міжкультурна комунікація: українсько-польський освітній діалог», який відбувся 17.10. 22 р.-21.10.22 р.

Всі викладачі кафедри були залучені до участі у цих заходах та отримали сертифікати (40 годин).

Також у 2021 році викладачі кафедри брали участь у Міжнародному проєкті науково-освітнього співробітництва, який реалізується Посольством Республіки Польща у Києві та Польською асоціацією арт-терапії «Мистецтво в дії. Арт-терапія в практиці польських спеціалістів».

У лютому-березні 2023 року студенти факультету спеціальної освіти завдяки діяльності Українсько-польського міжнародного центру освіти і науки ДВНЗ ДДПУ відповідно до чинного договору із польською фундацією «Porta Vitae» мали можливість показати здобуті знання і навички та набути безцінний досвід від закордонних фахівців під час проходження педагогічної практики у м. Пйотркув Трибунальський, Польща.

У 2023 році кафедра ТСІО залучена до участі у міжнародних проєктах:

- проєкт «Розлади розвитку, аутизм та поведінкові розлади для підготовки та поведінковий освітній пакет для підготовки і підвищення кваліфікації фахівців у вищих навчальних закладах» за програмою Еразмус+.
(Чехія, Україна.).

- проєкт «Тренінг з управління поведінкою через віртуальну реальність для підготовки студентів вищих навчальних закладів до підтримки осіб з аутизмом» за програмою «Еразмус+».(Кіпр, Данія, Чехія, Україна).

Кафедра працює над академічною мобільністю викладачів, аспірантів та студентів.

3. ДОКУМЕНТАЦІЯ КАФЕДРИ

Наявна на кафедрі документація щодо навчально-організаційного забезпечення перебуває у належному стані.

Зав. кафедри технологій
спеціальної та інклюзивної
освіти ДВНЗ «Донбаський державний
педагогічний університет»,
докт. пед. наук., проф.

І. В. Дмитрієва